

УГОДА ПРО ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ ТА СПІВРОБІТНИЦТВО МІЖ УРЯДОМ ЯПОНІЇ ТА УКРАЇНОЮ

Преамбула

Уряд Японії та Україна (далі кожен окремо іменується як «Учасник», а разом – «Учасники»),

Пригадуючи Спільну декларацію про підтримку України (Спільна декларація G7), ухвалену Президентом України Володимиром Зеленським та лідерами G7 12 липня 2023 року на полях Саміту НАТО у Вільнюсі;

Будучи непохитними у підтримці незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України в межах її кордонів, які є міжнародно визнаними з 1991 року, включно з територіальним морем;

Висловлюючи найрішучіше засудження і незгоду з триваючою агресією Росії, яка явно порушує суверенітет і територіальну цілісність України і є серйозним порушенням принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй (ООН), зокрема заборони застосування сили;

Визнаючи, що держави – члени ООН повинні співпрацювати одна з одною задля збереження миру та безпеки;

Визнаючи, що Учасники є особливими глобальними партнерами, як зазначено у Спільній заяві про особливе глобальне партнерство між Японією та Україною від 21 березня 2023 року, які поділяють такі основні принципи, як свобода, демократія та верховенство права, що мають величезні перспективи у їхній подальшій двосторонній співпраці;

Сповнені рішучості якнайшвидше досягти всеосяжного, справедливого і тривалого миру в Україні на основі принципів Української формули миру відповідно до міжнародного права, категорично протидіяти будь-яким одностороннім спробам змінити статус-кво силою або примусом, а також підтримувати і зміцнювати вільний і відкритий міжнародний порядок, заснований на верховенстві права, з переконанням, що безпека в євроатлантичному та індо-тихоокеанському регіонах є неподільною; а також

Визнаючи та підтримуючи євроатлантичні прагнення України;

Спільно вирішили зміцнювати своє двостороннє довгострокове співробітництво, а також зобов'язання та домовленості в таких сферах, як, зокрема, безпеки та оборони, гуманітарної допомоги, відновлення та відбудови, шляхом здійснення заходів, зазначених у цій Угоді.

I. Мета

Метою цієї Угоди є визначення сфер допомоги та співробітництва, а також зобов'язань і домовленостей, зокрема у сферах безпеки та оборони, гуманітарної допомоги, відновлення та відбудови, для реалізації стратегічних цілей вільної, незалежної, демократичної і суверенної України в межах її міжнародно визнаних кордонів з 1991 року, включаючи територіальне море, згідно з відповідними конституційними та правовими вимогами і положеннями.

II. Сфери підтримки та двостороннього співробітництва

1. Допомога і співробітництво у сфері безпеки та оборони

Нагадуючи, що Японія надала різноманітну підтримку у відповідь на запит України, включаючи надання нелетального обладнання, такого як вантажівки та безпілотні літальні апарати, а також зробила внесок до Трастового фонду Комплексного пакета допомоги (КПД) НАТО для України, Японська Сторона продовжить надавати допомогу Україні відповідно до своїх конституційних та правових вимог і положень, оскільки Україна захищає свій суверенітет та територіальну цілісність від триваючої агресії. Така підтримка у сфері безпеки та оборони включає, але не обмежується такими сферами:

- (1) Надання нелетального обладнання і товарів;
- (2) Співробітництво в рамках коаліцій, членом яких є Японія, сформованих Контактною групою з оборони України, включаючи коаліції з інформаційних технологій та розмінування;
- (3) Внесок до Трастового фонду КПД НАТО для України;
- (4) Лікування поранених українських військовослужбовців; а також
- (5) Співробітництво у сфері розвідки в секторі безпеки та оборони.

Учасники прагнуть укласти угоду про безпеку інформації між Японією та Україною з метою взаємного захисту секретної інформації, якою обмінюються Учасники, а також розширення та полегшення обміну інформацією між відповідними відомствами Учасників.

Для забезпечення вищезазначених цілей Учасники проведуть двосторонній Діалог з безпекової політики на рівні керівних посадових осіб.

2. Гуманітарна, технічна та фінансова допомога, а також підтримка у сфері відновлення та відбудови

Нагадуючи, що Японія постійно надає різноманітну підтримку у відповідь на нагальні, середньо- та довгострокові потреби України від початку російської агресії, та визнаючи важливу роль Багатосторонньої координаційної платформи

донорів для України, Японська Сторона забезпечуватиме належний рівень гуманітарної, технічної та фінансової підтримки, а також підтримки у сфері відновлення та відбудови як відповідальний учасник G7, відповідно до своїх конституційних та правових вимог та положень, у тому числі у сферах, але не обмежуючись ними, зазначених у наступних пунктах (1) та (2):

(1) Гуманітарна допомога для задоволення нагальних потреб населення України в умовах триваючої агресії, включаючи підтримку в галузі охорони здоров'я та медичній сфері, підтримку вразливих верств населення, зокрема жінок і дітей, а також підтримку в підготовці до зими. Японська Сторона продовжить надання гуманітарної допомоги, зокрема через механізми Офіційної допомоги розвитку Японії.

(2) Підтримка у відновленні та відбудові, а саме:

(a) Гуманітарне розмінування і розчищення завалів;

(b) Покращення гуманітарної ситуації та відновлення засобів до існування, у тому числі для жінок і дітей;

Економічна відбудова та розвиток промисловості, а саме

(c) Розвиток сільськогосподарського сектору;

(d) Інноваційне виробництво, включаючи біотехнології;

(e) Цифрові технології та інформаційні / інформаційно-комунікаційні технології;

(f) Створення фундаментальної основи для відновлення, зокрема посилення захисту, стійкості та відбудови критичної інфраструктури, такої як транспортна й енергетична інфраструктура;

(g) Антикорупційні заходи та покращення врядування; а також

(h) Основні державні функції.

(3) Нагадуючи, що 19 лютого 2024 року Учасники успішно провели Японсько-українську конференцію зі сприяння економічному зростанню та відбудові, на якій було оголошено про підписання 56 документів про співпрацю, та відзначаючи її значення для збереження та збільшення темпів міжнародної підтримки України, Японська Сторона продовжує докладати всіх зусиль для заохочення залучення японського приватного сектору до проєктів відновлення та відбудови в Україні, зокрема шляхом тісної взаємодії та співпраці з відповідними національними установами та організаціями, такими як Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA), Японська організація зовнішньої торгівлі (JETRO), Японський банк міжнародного співробітництва (JBIC) та Державне експортно-кредитне агентство Японії (NEXI). Учасники визнають важливість застосування передових технологій, якими володіють японські компанії у сфері відновлення та відбудови, для підвищення стійкості та гнучкості України. Японська Сторона братиме до уваги порядок денний «Жінки, мир та безпека» на всіх етапах відновлення і відбудови.

(4) Японія зобов'язалася і надала Україні фінансову, гуманітарну та іншу допомогу на загальну суму понад 12 млрд доларів США, починаючи з березня 2022 року, у тому числі 4,5 млрд доларів США протягом 2024 року. У цьому контексті Учасники визнають важливість проведення Україною реформ, визначених у частині IV цієї Угоди, та здійснюють моніторинг прогресу, зокрема шляхом двостороннього діалогу. Японська Сторона підтримує програмні цілі Міжнародного валютного фонду (МВФ) щодо підтримки економічної та фінансової стабільності України, відновлення прийнятного рівня заборгованості та просування реформ, які сприятимуть відновленню економіки України.

(5) Японська Сторона продовжить надавати підтримку Україні в рамках цієї Угоди протягом строку дії цієї Угоди.

3. Інші сфери допомоги та співробітництва

Пригадуючи, що спроби дестабілізувати українське суспільство тривають, та визнаючи, що протидія цим спробам сприятиме зусиллям України щодо захисту свого суверенітету та територіальної цілісності, а також швидкому відновленню та відбудові, Японська Сторона надаватиме допомогу Україні відповідно до своїх конституційних та правових вимог і положень, у тому числі, але не обмежуючись ними, у таких сферах:

(1) Кібербезпека

Учасники співпрацюватимуть у сфері кібербезпеки з метою протидії російським кібератакам в умовах триваючої агресії шляхом зміцнення двостороннього співробітництва, зокрема шляхом проведення діалогу з питань кібербезпеки, обміну інформацією та досвідом, а також надання міжнародної технічної допомоги Україні.

(2) Протидія іноземним інформаційним маніпуляціям та втручанню

Учасники прагнутимуть співпрацювати з метою підтримання зусиль один одного у протидії інформаційним маніпуляціям та втручанню з боку Росії та інших ворожих державних і недержавних суб'єктів. Учасники прагнутимуть співпрацювати з метою покращення спроможностей обох країн протидіяти загрозам інформаційній безпеці, насамперед, російській пропаганді та дезінформаційним кампаніям. Це буде досягнуто спільними зусиллями, зокрема шляхом обміну інформацією та досвідом.

(3) Боротьба з серйозною та організованою злочинністю

(а) Учасники вивчатимуть можливості міжнародного співробітництва для вжиття заходів з протидії діяльності серйозної та організованої злочинності, що здійснюється окремими особами та групами, які намагаються проникнути

в українське суспільство, мають кримінальний вплив в окремих регіонах, у тому числі тимчасово окупованих, та активно використовуються як інструмент гібридної війни для протидії процесам відновлення та відбудови в Україні.

(b) Учасники визнають необхідність боротьби з незаконним обігом фінансів, спрямованих на підрив суверенітету і територіальної цілісності України, а також її внутрішньої стабільності.

(c) Ці цілі будуть досягнуті спільними зусиллями, включаючи аналіз інформації і обмін успішними практиками та досвідом.

(4) Порядок на морі

Учасники визнають важливість порядку на морі, заснованого на міжнародному праві, зокрема на Конвенції ООН з морського права (UNCLOS). У зв'язку з цим Учасники докладатимуть зусиль для забезпечення свободи судноплавства і прольоту а також сприятимуть безпеці морських шляхів, відкритих для міжнародної торгівлі і вільного судноплавства. Учасники координуватимуть свої зусилля щодо зміцнення міжнародної співпраці та взаємодії у цій сфері.

(5) Промислове співробітництво

Учасники вивчатимуть можливості співпраці з метою розвитку промислової бази України, зокрема шляхом залучення приватного сектору, створення спільних підприємств та проведення презентацій спільних досліджень, визнаючи, що така співпраця сприяє зусиллям України в захисті свого суверенітету і територіальної цілісності.

Японська Сторона працюватиме над тим, щоб активно сприяти економічному відновленню України та модернізації промисловості, включаючи передові технологічні галузі, тісно координуючи свої зусилля з приватним сектором. Японська Сторона заохочуватиме свій приватний сектор до партнерства з промисловістю України у підтримці зусиль останньої з модернізації та нарощування промислового потенціалу у ключових секторах, зокрема машинобудуванні, харчовій промисловості, енергетиці, передових матеріалах, робототехніці, електронному обладнанні, обробній промисловості та інших.

(6) Протидія хімічним, біологічним, радіологічним та ядерним (СБРН) загрозам

Нагадуючи, що Японська Сторона бере участь у реалізації пункту 1 Української формули миру (Радіаційна та ядерна безпека), Учасники мають намір і надалі розширювати своє двостороннє співробітництво з метою посилення стійкості України до ядерних ризиків.

Учасники також мають намір вивчити можливість подальшої двосторонньої та багатосторонньої співпраці з метою протидії загрози біологічної та хімічної зброї,

зокрема через Організацію із заборони хімічної зброї (OPCW) та в рамках Конвенції про заборону біологічної зброї (BWC).

Японська Сторона продовжуватиме надавати підтримку Україні у зміцненні ядерної безпеки, захисту та заходів забезпечення безпеки, зокрема для Запорізької атомної електростанції, через Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ), у тому числі через спільні зусилля щодо пункту 1 Української формули миру.

III. Співробітництво у випадку майбутнього збройного нападу

1. У випадку майбутнього збройного нападу Росії на Україну Учасники, на прохання будь-якого з Учасників, протягом 24 годин проведуть консультації на двосторонній основі або іншими каналами, які вони вважатимуть доцільними, з метою визначення відповідних подальших кроків.

2. Японська Сторона має намір, згідно зі своїми конституційними та правовими вимогами та положеннями, надати, у разі необхідності, швидку та сталу допомогу у сфері оборони та безпеки, а також економічну допомогу, накласти на Росію економічні та інші санкції, а також проводити консультації з Україною щодо її потреб під час здійснення нею свого права на самооборону, закріпленого у статті 51 Статуту ООН.

3. З метою забезпечення найширшої та найефективнішої колективної відповіді на будь-який такий майбутній збройний напад Учасники можуть змінювати зобов'язання, передбачені в частині III цієї Угоди, з метою узгодження з будь-яким механізмом, який Україна може згодом створити зі своїми іншими міжнародними партнерами, включаючи учасників Спільної декларації G7 від 12 липня 2023 року.

4. З метою забезпечення ефективного реагування на будь-який майбутній збройний напад та уникнення такої ситуації Учасники мають намір проводити консультації один з одним для забезпечення належного обміну відповідною інформацією між Учасниками.

5. У контексті міжнародного миру та безпеки Учасники висловлюють свою підтримку ролі Міжнародного Суду ООН (МС ООН), головного судового органу ООН, у дотриманні верховенства права в міжнародній спільноті.

IV. Підтримка впровадження реформ в Україні

1. Учасники підтверджують, що реформа з метою втілення принципів інклюзивності є необхідною для нинішньої та майбутньої безпеки і процвітання України, її демократії та стійкості її інституцій. Наслідки війни, такі як звільнення окупованої території, перехід від воєнного стану та необхідність відповідати суспільним очікуванням, вимагатимуть від українських інституцій бути добре пристосованими задля відповіді на такі виклики.

2. Україна прагнуче продовжувати свій амбітний шлях реформ, зокрема в рамках процесу вступу до Європейського Союзу (ЄС) та виконання контрольних показників МВФ. Україна зобов'язується виконати повний набір політичних вимог, викладених у програмі МВФ, зокрема в рамках щоквартального моніторингу виконання програми протягом терміну дії програми до 2027 року. Україна продовжить системні реформи в секторі оборони та безпеки, у тому числі щодо цивільного контролю над силами безпеки та оборони, ефективності і прозорості оборонних інституцій та оборонної промисловості України. Україна прагнуче поглибити ключові реформи у сферах правосуддя та верховенства права, боротьби з корупцією та відмиванням грошей, модернізації державного апарату, децентралізації, захисту прав національних меншин, підвищення прозорості і належного врядування як в економічному секторі, так і в секторі оборони й безпеки. Реалізація цих реформ сприятиме зміцненню демократії, поваги до прав людини та основоположних свобод, а також модернізації та стійкості української економіки.

3. Японська Сторона продовжить підтримувати Україну в реалізації її комплексного плану з впровадження реформ, зокрема шляхом двостороннього діалогу, що має вирішальне значення для підтримки сталого й інклюзивного економічного зростання, а також забезпечення активного залучення приватного сектору до відновлення та відбудови країни відповідно до взаємно узгоджених пріоритетів та у взаємодії з іншими донорами.

4. Усі реформи здійснюватимуться відповідно до пріоритетних напрямів реформ для вступу до ЄС та контрольних показників МВФ у тісній координації з основними донорами, зокрема міжнародними фінансовими організаціями, ЄС та G7.

V. Компенсація втрат, шкоди та збитків, завданих російською агресією

1. Учасники визнають, що Росія має бути притягнута до відповідальності за свої міжнародно-протиправні діяння, у тому числі за шкоду, завдану Україні, і повинна заплатити за довгострокову відбудову України.

2. Учасники продовжать працювати разом з іншими державами, включаючи членів G7, над вивченням усіх можливих шляхів надання допомоги Україні в отриманні компенсації від Росії, відповідно до їхніх правових систем і міжнародного права.

3. Відповідно до правової системи Японії, російські суверенні активи в японській юрисдикції залишатимуться знерухомленими доти, доки Росія не заплатить за збитки, які вона завдала Україні. Японська Сторона продовжить брати участь у діяльності G7, спрямованій на вивчення всіх можливих шляхів, згідно з відповідними правовими системами та міжнародним правом, за допомогою яких російські суверенні активи можуть бути використані для підтримки відновлення та відбудови України.

4. Учасники продовжать працювати над створенням компенсаційного механізму для забезпечення відшкодування збитків, втрат або шкоди, спричинених російською агресією, відповідно до міжнародного права, як це передбачено Статутом Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, затвердженим Резолюцією Комітету Міністрів Ради Європи CM/Res(2023)3.

VI. Справедливий мир

1. Учасники працюватимуть разом задля досягнення справедливого і тривалого миру в Україні, який має широкую підтримку світової спільноти. Японська Сторона підтримує зусилля України, спрямовані на встановлення справедливого і тривалого миру на основі принципів Української формули миру.

2. Японська Сторона бере участь в імplementації Української формули миру, зокрема співгодує в імplementації пункту 1 (Радіаційна та ядерна безпека), а також продовжує свої дипломатичні зусилля з метою сприяння такій діяльності України, у тому числі через своїх глобальних партнерів.

VII. Санкції

1. Учасники продовжать працювати над тим, щоб ціна для Росії за її агресію продовжувала зростати, зокрема за допомогою санкцій та експортного контролю. Учасники визнають важливість санкцій для обмеження здатності Росії продовжувати свою агресивну війну, для скорочення джерел надходжень Росії і для стримування майбутніх нападів.

2. Японська Сторона продовжить запроваджувати суворі санкції проти Росії, включаючи секторальні санкції, та працюватиме над запровадженням жорстких санкцій проти тих, хто в Росії та за її межами підтримує агресивну війну або допомагає ухилитися від санкцій, доти, доки триватиме агресивна війна Росії проти України. Японська Сторона у тісній співпраці з третіми країнами продовжує протидіяти будь-яким спробам ухилення та обходу санкцій, які вона наклала, та заходів експортного контролю, яких вона вжила.

3. Учасники надаватимуть один одному актуальну належну інформацію, що стосується санкцій, згідно з відповідним національним законодавством.

VIII. Відповідальність

1. Учасники підтверджують свою відданість ідеї притягнення Росії до відповідальності за заподіяння втрат або збитків фізичним та юридичним особам, а також державі Україна внаслідок міжнародно-протиправних діянь Росії в Україні або проти України, зокрема її агресію, що порушує Статут Організації Об'єднаних Націй.

2. Учасники підтверджують, що не повинно бути безкарності за воєнні злочини та інші звірства і що Росія повинна нести юридичну відповідальність, включно з відшкодуванням будь-яких збитків, завданих такими діями, що також сприятиме стримуванню майбутніх нападів і допомозі у відновленні України.
3. Учасники прагнуть притягнути до відповідальності осіб, винних у воєнних злочинах та інших міжнародних злочинах, скоєних в Україні або проти неї в контексті російської агресії, відповідно до міжнародного права, в тому числі шляхом підтримки роботи Офісу Генерального прокурора України та Міжнародного кримінального суду (МКС) з метою забезпечення повного і справедливого розслідування звинувачень у воєнних злочинах та інших міжнародних злочинах незалежними, ефективними і надійними правовими механізмами.
4. Учасники продовжать свою роботу в межах Коаліції з пошуку опцій для створення трибуналу щодо злочину агресії проти України.
5. З метою подальшого сприяння міжнародним зусиллям з притягнення до відповідальності Україна ратифікує Римський статут МКС, як зазначено в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС, на її шляху до членства в ЄС.
6. Учасники поділяють важливість притягнення Росії до відповідальності на надійній правовій основі для забезпечення широкої міжнародної підтримки та легітимності. У зв'язку з цим Україна високо оцінює зусилля Японії з просування верховенства права під час її головування в G7 протягом 2023 року.

ІХ. Виконання та врядування

1. Учасники виконуватимуть цю Угоду відповідно до конституційних і правових вимог та положень, а також бюджетних асигнувань своїх держав.
2. Учасники, у разі необхідності, призначають уповноважені органи для розробки та виконання двосторонніх зобов'язань відповідно до сфер співробітництва, визначених цією Угодою, а також для нагляду за просуванням реалізації підтримки, співпраці та за виконанням зобов'язань і підтримуватимуть тісний зв'язок між відповідними посадовими особами й експертами.
3. Будь-які спори, що виникають у зв'язку з виконанням цієї Угоди, вирішуватимуться мирним шляхом за допомогою консультацій між Учасниками.

Х. Часові рамки та інші питання

1. Ця Угода діє протягом десяти років з дати її підписання.
2. Водночас, відповідно до Спільної декларації G7 від 12 липня 2023 року, Учасники поділяють думку, що ця Угода не перешкоджає Україні прямувати до свого майбутнього членства в євроатлантичному співтоваристві.

3. Дія цієї Угоди може бути припинена будь-яким Учасником у будь-який час шляхом письмового повідомлення про свій намір припинити дію Угоди іншому Учаснику. Дія цієї Угоди припиняється через шість місяців з дати отримання такого повідомлення.
4. Ця Угода може бути змінена та доповнена за взаємною згодою Учасників, яка буде оформлена у письмовій формі.
5. Ця Угода набирає чинності з моменту її підписання.

Підписано в Савеллетрі-ді-Фазано (Апулія) 13 червня 2024 року, у двох примірниках, кожний японською, українською та англійською мовами. У випадку будь-яких розбіжностей текст англійською мовою матиме переважну силу.

За Уряд Японії:

За Україну:

Фуміо Кішіда
Прем'єр-міністр

Володимир Зеленський
Президент